

Marek Cimpl: Královské město Kolín ve středověku. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. Ústav českých dějin. Praha 2014, 65 s.

Marek Cimpl si za cíl své bakalářské práce vytyčil dějiny města Kolína od jeho historických počátků do konce středověku (tj. do r. 1526). Svou práci, jak sám v úvodu uvádí, založil na studiu dochovaných listin, zpráv v kronikách a publikované odborné literatury. Text rozčlenil do pěti základních tematických kapitol. První tři z nich jsou věnovány teoretickým otázkám, a to původu názvu města Kolín a jeho znaku, historickému výkladu o středověkých městech a rozboru translokace jako způsobu založení nového sídliště. Navazující dvě kapitoly pak jsou věnovány historickým (středověkým) stavbám v Kolíně a odrazu historie města v písemných pramenech do jagellonského období. Autor se snaží seznámit čtenáře s okolnostmi, které přispěly k přeložení osady (byť původní lokalita existuje doposud) a dále pak se základními typologickými znaky, které činí středověké město městem (jako jsou např. hradby, farní chrám či mendikantský konvent). Vlastní dějiny města popsané na základě dochovaných pramenů přicházejí v páté kapitole, kterou osobně považuji za nejzdařilejší. Autor při jejich výkladu postupuje chronologicky a na jejich základě pak modeluje význam města v přemyslovské i lucemburské politice. V této části se M. Cimplovi podařilo shromáždit úctyhodné množství informací, které i přes jistou tematickou neutříděnost poskytují čtenáři možnost začlenit vývoj Kolína do dějin měst ve středověkých Čechách.

Text se mohl stát zajímavým poučením o historii významného středočeského královského města, ale tuto ambici bohužel naplňuje jen částečně. Středověké dějiny Kolína se totiž v práci objevují jaksi nesoustavně. Práce je zatížena poměrně rozvleklými teoretizujícími pasážemi, které však neplní svou funkci. Příkladem je výklad o hradbách v Kolíně i v několika dalších královských městech, pro které měly být kolínské hradby vzorem. Autor zde patrně směřoval mj. i ke komparaci opevnění a ohrazení měst jako jednoho ze znaků středověkého města. Vlastní porovnání, které by snad mohlo přispět k dějinám stavebně historického vývoje města Kolína, však v textu chybí; autor se omezuje na lakonická konstatování obecného rázu. Stejně tak nepovažuji za příliš zdařilé pasáže o vývoji městského zřízení a správy. Na skutečné shrnutí vývoje je pasáž příliš stručná; navíc neodkazuje čtenáře na moderní historickou literaturu. Autor si vystačí s častými odkazy na Hoffmannovo *Středověké město*. Deficit odkazů je patrný v celé bakalářské práci a je škoda, že mu autor nevěnoval větší péči. M. Cimpl cituje ledabyhle a nesoustavně, někde odkazy na zjevně využitou literaturu zcela chybí. Jindy autor cituje pouze jednu práci k dotčenému tématu, i

když relevantních prací je víc. Tak např. postrádám v teoretické části odkazy na práce Jiřího Kejře (v textu je pouze jediná na s. 15). Naopak mne překvapila citace díla Vlastimila Vondrušky jako vědeckého informačního zdroje (s. 17). Citace archivních pramenů také neodpovídá obvyklé normě (např. s. 36, pozn. 56 apod.). V soupisu pramenů postrádám alespoň ještě kolínské městské knihy atd.

Předložená práce obsahuje řadu nedostatků. I přesto konstatuji, že autor prokázal schopnost pracovat s historickým materiálem, formulovat základní historické hypotézy a alespoň částečně naplnit vytčené cíle. Proto doporučuji práci k obhajobě s návrhem stupně hodnocení dobře.

Náměty k diskusi:

- 1) Pokoušel se autor rekonstruovat i vývoj počtu obyvatel v Kolíně ? Je možné (alespoň pro dobu druhé poloviny 14. století a 15. století) zachytit konkrétní měšťanské rodiny a jejich podnikání ve městě ? Pokud ano, z jakých měst či míst tyto rody pocházely ?
- 2) Autor zmiňuje, že nález stříbrné rudy v blízkém okolí Kolína mohl být jedním z hlavních důvodů vzniku města Kolín (s. 37). Bylo tomu skutečně tak nebo jen Kolín využil nález rudy na svých statcích pro svůj rozvoj ? Existují ještě nějaké jiné prameny podporující autorovu hypotézu vedle zdroje uvedeného v práci ?
- 3) Mohl by autor upřesnit, jak to bylo s farou či farami v rámci města Kolín ? Existovala farnost i v původní lokalitě (tj. ve Starém Kolíně) ?

V Praze 23. srpna 2014

PhDr. Eva Doležalová, Ph.D.